

Verksamhetsberättelse för Centrum för genusforskning 2008

Detta är en kort redogörelse för vår verksamhet under 2008. Detaljerad information under respektive rubrik kommer att finnas i bilaga 2, som är under redigering.

Ekonomisk redovisning av forskningsmedel

Centrum för genusforskning (CGF) fick 2007 en ökning av tilldelade fakultetsmedel i jämförelse med tidigare år. Under 2008 tillträdde Wilhelm Kardemark en doktorandtjänst i religionsvetenskap med genusvetenskaplig inriktning.

Bifogade redovisning av forskningsmedel (bilaga 1) omfattar såväl fakultetsmedel som externa medel. Vi noterar med tillfredsställelse att de externa bidragen är mer än dubbelt så omfattande som fakultetsfinansieringen. Det största gäller projektet *Jämställd hållbar tillväxt – Från ord till handling* som stöds av Europeiska regionala utvecklingsfonden, Region Värmland och Karlstads universitet. Projektet utgör en fortsättning på projektet *Jämställdhet för hållbar tillväxt*, som löpt parallellt under året.

Forskargruppens deltagare med namn och titel

Bifogade lista (bilaga 1) redovisar namnen på dem som direktfinansierats av de fakultetsmedel CGF har. Här saknas till exempel forskare som haft finansiering från annat håll, externt eller från andra fakulteter vid vårt universitet. I redovisningen av publikationer från CGF har de tagits med som har sin närmaste vetenskapliga miljö hos oss (bilaga 2).

Vi vill särskilt framhålla att en av våra lärare i genusvetenskap, Magnus Åberg, disputerat i pedagogik vid Göteborgs universitet på avhandlingen *Lärardrömmar. Om makt, mångfald och konstruktioner av lärarsubjekt* (Göteborg: Mara förlag 2008). Magnus kommer under 2009 att arbeta i ett av våra externfinansierade projekt.

Forskningsaktivitet inom gruppen

Centrum för genusforskning är navet i projektet *Jämställd hållbar tillväxt: Från ord till handling*. (Se www.kau.se/jamvaxt.) Projektet uppfyller i hög grad idén om det moderna universitetet genom sin intensiva och interaktiva samverkan med det omgivande samhället. Genom projekteringsmedel från Vinnova försökte vi etablera ett närmare samarbete även med SAMOT (i sin tur relaterat till CTF), vilket vi dock inte fick medel till. Projektet har en omfattande verksamhet med ledningsgruppsmöten, forskarmöten samt fyra utåtriktade workshops per år. Numera är värskapet för dessa workshops delade med regionens kompetenscentra.

CGF har under året balanserat väl mellan samverkan och akademisk kvalitet genom den lyckade konferensen *Genusrelationer och förändringsprocesser* i oktober. Den samlade ett hundratal deltagare, främst från de nordiska länderna. Konferensen finns dokumenterad på www.kau.se/genuskonferens2008 och genomfördes den 6 – 8 oktober 2008 med deltagande av keynote speakers utanför Norden: de internationella forskarna Sasha Roseneil, Birkbecks School of Social Research/London university, Sylvia Walby, Lancaster University och Sharon Welch, Meadville Lombard Theological School, Chicago. Konferensen genomfördes i samarbete med NIKK (Nordisk Instituttt for Kunnskap om Kjønn, www.nikk.uio.no) och hade även finansiering från Riksbankens Jubileumsfond. Liselotte Jakobsen och Maria Jansdotter Samuelsson ingår tillsammans med Kirsti Niskanen vid NIKK i redaktionskommittén för en kommande publikation om nordisk genusforskning.

I Karlstads universitets strategi, som lämnades till departementet vid årsskiftet 2007/2008 uppmanades vi bland annat till att knyta fler internationella kontakter och systematiskt bygga upp internationella nätverk. Konferensen tjänade i hög grad detta syfte.

Avslutade projekt

Sören Dalevi disputerade den 15 februari 2008 på avhandlingen *Gud som haver barnen kär? Barnsyn, gudsbild och Jesusbild i Barnens Bibel och Bibeln in berättelser och bilder* (Stockholm: Verbum 2007).

Under året avslutades det FAS-finansierade projektet "Heteronormativitet i arbete". Projektet kommer att slutrapporteras i mars 2009 (Gunnel Forsberg & Liselotte Jakobsen). Inom projektet har också pågått ett avhandlingsarbete i sociologi med beräknad disputation sommaren 2009 (Annika Jonsson).

Ett annat FAS-projekt som avslutats är *Det socialt belönande och det socialt problematiska våldet. En genusvetenskaplig studie av mäns upplevelser, rädslor och föreställningar om våld mellan män*. Projektet var inriktat på att undersöka mäns och pojkars upplevelser och erfarenheter av våld och provokationer från andra pojkar/män. Dessutom undersöktes relationen mellan det socialt legitimerade och det socialt problematiserade våldet. I projektet har jag utfört intervjuer, observationer på idrottsarenor, krogar, offentliga platser och skolor, utfört intervjuer samt analyserat bilder och texter i två dagstidningar. Rapportering pågår. (Nordberg).

Arbetsvärdering som strategi för jämställdhet är en studie under tre års tid om arbetsvärdering och dess betydelse för jämställdheten i tre landsting. Projektet är avslutat med en forskningsrapport utgiven på Karlstad University Press. Vinnova har finansierat. (Rosenberg).

Projektet *Jämställdhet för hållbar tillväxt* inom Länsstyrelsens ramprogram "Innovation Värmland" har i och med utgången av 2008 helt fasats in i projektet *Jämställd hållbar tillväxt – från ord till handling*. Det nya projektet svarar mot Länsstyrelsens uppmaning att "snarast undersöka möjligheterna att 'växla upp' tillgängliga medel med EU-finansiering genom projekt hos de olika program som nu påbörjar sin verksamhet".

Jämställdhet för hållbar tillväxt har varit mönsterbildande för det nya sätt att forma samhällsutvecklingen som kännetecknar det moderna samhällsinriktade universitetet. En ledstjärna är den intensiva samverkan mellan akademisk kompetens och omvärldens kompetens och behov. Ett gemensamt mål för alla inblandade är att föra regionen till en frontposition nationellt och internationellt vad avser genuskompetens bland de aktörer som arbetar med innovationer och utveckling inom olika typer av organisationer. Såväl i delprojekten som i projektet som helhet kan vi glädjas över att samverkan fortsätter även under de ändrade förhållandena på arbetsmarknaden. Vid konferensen i oktober var den tillämpade genusforskningen ett av de ämnen som diskuterades mest.

Pågående projekt

Sex doktorsavhandlingsprojekt pågår vid CGF inom huvudområdena arbetsvetenskap (Ulrika Jansson), kulturgeografi (Lena Grip), litteraturvetenskap (Maria M. Berglund) religionsvetenskap (Margareta Raivio och Wilhelm Kardemark) och sociologi (Annika Jonsson).

Nya projekt

Den 1 april startade det redan nämnda projektet *Jämställd hållbar tillväxt*. Under året hölls tre workshops som samlade 40-60 deltagare från universitetet och dess omvärld. Projektet genomförs i tre delprojekt; Modeller för jämställd hållbar utveckling, Samspel mellan utbildningssystem och arbetsliv samt Nya nätverk för jämställd hållbar tillväxt. Projektet ska avslutas 2009 och då kommer medel att sökas för en fortsättning.

Genom fakultetsanslag har två renodlat akademiska projekt fått startbidrag: Cecilia Nahnfeldt har fått sex månaders forskning för projektet "Förmågan att se från ett annat håll och bevara blicken. Emilia Fogelklou som exempel på en strävan att bevara ett eget synsätt och formande av en vision." Maria Jansdotter fick tre månaders forskningstid för projektet "The journey of the slaughtered lamb. An Irigarayan interpretation of desire and correction of the non-male subject and the apocalypse of phallogentrism in Revelation".

Under året beviljades Cecilia Nahnfeldt medel för ytterligare två projekt som kommer att startas under 2009. Det ena är ett samverkansprojekt och det andra ett forskningsprojekt av traditionellt snitt med Uppsala universitet som huvudman. "Applied Gender Research in Engineering Industry" finansieras av KK-stiftelsen och "Luthersk teologi och etik i ett efterkristet samhälle" finansieras av Vetenskapsrådet. Båda är flervetenskapliga.

Även Kerstin Rosenberg ingår ett nytt samverkansprojekt, Innovationer i vården. Projektet ägs av ALMI och är finansierat av EU:s strukturfonder.

Ansökningar från CGF

Förutom de ansökningar som beviljats har ytterligare sju ansökningar sänts till Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Ljungbergsfonden, Riksbankens Jubileumsfond, Sverige-Amerika Stiftelsen och Vetenskapsrådet. Majoriteten av dessa var flervetenskapliga. Vi kan konstatera att CGF ligger väl framme hos "traditionella forskningsfinansiärer" trots att så mycket satsats på *JämVäxt*.

Forskningsssamverkan

Under 2008 har samverkan etablerats med tre nya nationella aktörer: Centrum för genusforskning, Uppsala universitet, Nationellt nätverk för Feministisk teologi och kristendomsforskning samt Nationellt nätverk för tillämpad genusforskning i näringslivet.

En av våra forskare är knuten till Genusexcellensforskningen vid Tema Genus, Linköpings universitet. Omfattande kontakter är sedan länge etablerade med maskulinitetsforskare på nationell, nordisk och internationell nivå.

Internationellt har kontakter knutits med *Employment Research Institute* och *Scottish Resource Centre for Women in Science, Engineering and Technology*, Napier University, Edinburgh. En av våra medarbetare är medlem i styrgruppen för EFSRE, European Forum for the Study of Religion and the Environment.

Vetenskapliga föreläsningar i omvärlden

CGF-forskare har under året anlitats av Chalmers, Mitthögskolan, Linköpings universitet och Uppsala teologifestival.

Seminarier

CGF:s seminarier är central i verksamheten och riktar sig till alla forskare vid Karlstads universitet. Under året har Liselotte Jakobsen ansvarat för seminarieverksamheten. Vårens seminarier ägnades åt presentation och diskussion av nya avhandlingar, pågående avhandlingsarbeten och forskningsansökningar. Under hösten var större delen av seminarieverksamheten uppbyggd kring CGF:s nordiska konferens, *Genusrelationer och förändringsprocesser*. Serien avslutades med ett seminarium om tillämpad genusforskning i verkstadsindustrin, som samtidigt pekade fram mot 2009 års seminarier om tillämpad genusforskning. Sammantaget har seminariet haft ett trettiotal deltagare från 15 olika ämnen vid KaU.

Flera av CGF:s forskare har också deltagit i det fakultetsgemensamma seminariet, samt fakultetens gemensamma handledningsseminarium för doktorander. Cecilia Nahnfeldt deltar även i forskningsseminariet "Luthersk teologi och etik i ett efterkristet samhälle" vid Teologiska institutionen, Uppsala universitet. Marie Nordberg deltar i GenderExcellence-seminarier vid Linköpings universitet samt i ett genusforskningsseminarium i Oslo.

Publikationer

Se bilaga 2!

Konferensdeltagande

Samtliga forskare presenterade papers vid vår egen konferens *Genusrelationer och förändringsprocesser*. Härutöver deltog vi sparsamt i andra nationella och internationella konferenser. Detta är en skillnad mot tidigare år. Vi gläder oss dock över att vår forskarassistent, Marie Nordberg, har deltagit i ett flertal nationella, nordiska och internationella konferenser.

Samverkan med det omgivande samhället

Jämställdhet för hållbar tillväxt och *JämVäxt* har arrangerat fyra workshops under 2008. Den sista hade ett delat värdskap mellan CGF och Kompetenscentrum Stål & Verkstad.

2008 var även jubileumsår för kvinnor i prästämbetet i Svenska kyrkan, vilket gjorde att flera av CGF:s forskare föreläste nationellt och stiftsvis.

Massmediainslag

Den tillämpade genusforskningen vid CGF har fått stort genomslag i massmedia. Vår konferens hade också god täckning. Detta är till stor del ett resultat av kommunikationsavdelningens aktiva arbete med CGF. Från och med 2009 har CGF en generell kommunikationsplan.

Karlstad den 3 februari 2009

Cristina Grenholm